

HEA LUGEJA JA RAAMATUSÕBER!

Otsekohene aastaaruandlus polnud okupatsioonikümnendite aegu üldsegi mitte välis-
tatud. Kui lugeda Emakeele Seltsi aastakokkuvõtteid seltsi aastaraamatuis 1–34 (1955–
1991) või Kirjandusmuuseumi tegevuskirjeldusi seerias “Paar sammukest“ I–XII (1958–
1989), siis nende üksikasjalisus on kadestamisväärne — ja pakub praegugi eeskujugu. Ent
muidugi olid nad kodumaises ajastukroonikas erandiks, sest näiteks seerias “Kirjanduse
jaosmaa” 1976–1988 (1978–1992) avaldatud ülevaated on siiski pigem kirjanduse
paraadportreeks kui argielu faktitruuks peegelduseks.

Tartu Ülikooli Raamatukogu aastaraamat tahab olla enam kui üksikute valdkondade
kohta esitatud raportite koondväljaanne. Avatud infoühiskonnas nõuab andmete selgitamine
ja mõtestamine tähelepanelikku tööd, muidu on tulemuseks kuhjuv arusaamatus — ning
seda ongi iseseisvas Eestis kahetsusväärset palju. Et suured raamatukogud võiksid olla just
niisuguseks infoallikaks, mille abil saab maailmas korda luua, on muidugi õige, kuid pole
varjata, et rahvuslikus ühiskonnas on arusaamine raamatukogude tähendusest kahtlaselt pri-
mitiivne.

Niisiis tahab meie raamatukogu aastaraamat näidata vahetult, kuidas sünnib kord
Gutenbergi galaktikas ja sellest üleminekul Interneti maailmaruumi. Usun, et siin avaldatud
andmestik aitab parandada ka raamatukogu enda tööd ja tulevikku, kus kindlasti tähistab
suurt pöördepunkti aasta 2002. Siis algab raamatukogu ajaloos kolmas sajand.

Soovin, et kelleski ei kaoks “uudishimu ja rõõmus trots” (A. Sang). Raamatukogu aitab
selleks omalt poolt kaasa ning võidab ise sellest kogu aeg.

Peeter Olesk